

**UCHWAŁA NR XXXII/347/2022  
RADY MIEJSKIEJ W CHOROSZCZY**

z dnia 25 marca 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz  
Przeciwdziałania Narkomanii na terenie gminy Choroszcz na rok 2022**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559), art. 4<sup>1</sup> ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, poz. 2469, M.P. z 2022 r. poz. 118, z 2022 r. poz. 24, poz. 218) oraz art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, z 2019 r. poz. 1655, z 2021 r. poz. 2469) uchwala się, co następuje:

**§ 1.** Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

**§ 2.** Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Choroszczy.

**§ 3.** Traci moc Uchwała Nr XXIX/320/2021 Rady Miejskiej w Choroszczy z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na terenie gminy Choroszcz na rok 2022.

**§ 4.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady  
Miejskiej w Choroszczy

**mgr Beata Marlena Jeżerys**

## I. Wprowadzenie.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 stanowi element lokalnej strategii w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków. Program określa kierunki podejmowania działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, wskazuje podmioty odpowiedzialne za ich realizację, określa źródła finansowania tych zadań, przedstawia również zadania własne gminy wynikające z:

- 1) ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 2) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 3) ustawy z dnia 11 września 2015 o zdrowiu publicznym.

W programie ujęto także działania mające na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, o czym mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zdrowie społeczeństwa zależy od wielu czynników, ale najważniejsze z nich to postawy i zachowania składające się na styl życia. Wybory dotyczące sposobu odżywiania, nadużywania alkoholu, palenia papierosów, zażywania narkotyków oraz niewielka aktywność fizyczna wpływają na wskaźnik zachorowań, zwiększają ryzyko przedwczesnych zgonów.

Z uwagi na powyższe, ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym wprowadziła zmiany m.in. w art. 4<sup>1</sup> ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w zakresie uwzględnienia w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii celów operacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, określonych w Narodowym Programie Zdrowia (NPZ).

Celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025 jest zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie społecznych nierówności w zdrowiu. Przy realizacji NPZ określono, że niezbędne jest uwzględnienie wpływu skutków zdrowotnych wywołanych przez epidemię COVID-19 na zdrowie populacji.

Cele operacyjne NPZ i zadania służące realizacji celów operacyjnych określone w NPZ muszą wspólnie przyczyniać się do ograniczania społecznych nierówności w zdrowiu, a także powinny być realizowane w sposób powiązany, przeciwdziałając więcej niż jednemu zagrożeniu jednocześnie, w szczególności w obszarach, w których istnieją naukowe dowody zależności między zagrożeniami lub czynnikami ryzyka i czynnikami chroniącymi.

Realizację celów zaplanowano z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, m.in. zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Do celów operacyjnych NPZ należą:

- 1) profilaktyka nadwagi i otyłości,
- 2) profilaktyka uzależnień,
- 3) promocja zdrowia psychicznego,
- 4) zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne,
- 5) wyzwania demograficzne.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 uwzględnia w szczególności zadania jednostki samorządu terytorialnego w ramach drugiego z ww. celów Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.

Do zadań drugiego celu NPZ w obszarze zintegrowanego przeciwdziałania uzależnieniom należą:

- 1) Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom.
- 2) Monitorowanie i badania problematyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie używania wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i elektronicznych papierosów, używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu).
- 3) Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień.
- 4) Poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.
- 5) Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin.
- 6) Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie.
- 7) Redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich.

Obszar uzależnienia od alkoholu w ramach celu drugiego NPZ zawiera zadania:

- 1) Wdrożenie i upowszechnianie standardów i procedur profilaktyki, diagnozy oraz terapii FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych) zgodnie z aktualnym stanem wiedzy naukowej.
- 2) Kształcenie personelu medycznego w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec pacjentów pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie oraz na temat FASD.
- 3) Wdrożenie w podstawowej opiece zdrowotnej procedury wczesnego rozpoznawania i krótkiej interwencji wobec pacjentów spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie.
- 4) Zmniejszanie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu.
- 5) Zwiększanie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, sprzedaży, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych.
- 6) Ograniczanie skali przemytu i liczby nielegalnych miejsc odkażania alkoholu.

Kluczowe znaczenie z perspektywy problematyki regulowanej w niniejszym programie ma regulacja art. 4<sup>1</sup> ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W przepisie tym określone zostały podstawowe zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. Katalog tych zadań obejmuje:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13<sup>1</sup> i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Natomiast zgodnie z regulacją art. 4<sup>1</sup> ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi realizacja powyższych zadań jest prowadzona właśnie w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. W wyniku nowelizacji ustawy z dnia 17.12.2021 r. w cyt. przepisie wprowadzono także zastrzeżenie, że elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Zadania i sposoby ich realizacji określone w niniejszym programie w 2022 roku dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych form pracy w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe oraz ewentualną pomoc merytoryczną i materialną ze strony podmiotów zewnętrznych – jednostek samorządowych wyższego szczebla, organizacji, instytucji i osób fizycznych. Kluczowym elementem programu jest podejmowanie działań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przeciwdziałania narkomanii.

Trzecim, obok problemów związanych z nadużywaniem alkoholu oraz korzystaniem z narkotyków czy substancji psychoaktywnych, obszarem objętym niniejszym programem jest przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym. Pojęcie uzależnień behawioralnych obejmuje wszelkiego rodzaju uzależnienia od określonych zachowań, czyli uzależnienia związane z wykonywaniem jakichś czynności. Pojęcie to jest na tyle szerokie, że w niniejszym programie ograniczono się do zachowań dotyczących najbardziej zagrożonej kategorii osób, czyli dzieci i młodzieży. Wśród tych uzależnień największy zakres i najbardziej powszechne wydają się być zachowania związane z korzystaniem z komputerów, tabletów, smartfonów oraz innych tego rodzaju urządzeń oraz związane z tym uzależnienie od Internetu. Zagadnienia te nabierają szczególnego znaczenia w kontekście utrzymującej się już prawie dwa lata pandemii Covid-19 i związanej z tym okresowej nauki zdalnej.

Program dostosowany jest do specyfiki problemów uzależnień występujących w gminie Choroszcz i uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym. Działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii na terenie gminy mają charakter długofalowy i stanowią kontynuację wcześniej podejmowanych gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, co w dużym stopniu warunkuje ich skuteczność.

W Programie zawarty jest szereg działań, zgodnych zarówno z kierunkami zawartymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, jak i z innymi dokumentami strategicznymi na poziomie ogólnopolskim, regionalnym i lokalnym. Przy opracowywaniu Programu zostały uwzględnione wskazówki wynikające z „Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2022 roku”.

Niniejszy Program został opracowany w oparciu o doświadczenia z realizacji poprzednich edycji gminnych programów profilaktyki, przy współpracy z dotychczasowymi realizatorami oraz z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

## **II. Podstawy prawne Programu.**

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką uzależnień i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii są:

- ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021r., poz. 1119 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 25 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 z późn. zm.).

## **III. Diagnoza problemów uzależnień w gminie Choroszcz i towarzyszących im zagrożeń społecznych.**

Według stanu na dzień 30.11.2021 r. w Gminie Choroszcz zameldowane są 15 688 osób, z czego 7 834 to kobiety, a 7 854 to mężczyźni.

W planowaniu i realizacji działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień ważne jest rozpoznanie skali problemu, struktury spożycia napojów alkoholowych oraz zaburzeń życia społecznego i rodzinnego nimi wywołanych. Jednocześnie zgromadzone dane statystyczne w zakresie uzależnienia nie dają rzeczywistego wyobrażenia o dynamice zjawiska między innymi ze względu na „wrażliwość” danych, a także z uwagi na fakt, iż te same osoby mogą być wykazywane przez różne podmioty działające w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych.

Poziom spożycia alkoholu, jak i rozpowszechnienie szkodliwych następstw picia, są zróżnicowane w zależności od środowiska.

Zgodnie z Uchwałą VIII/80/2019 Rady Miejskiej w Choroszczy z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Choroszcz maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wynosi 55 zezwoleń, natomiast do spożycia poza miejscem sprzedaży w ilości 100 zezwoleń.

Struktura wydanych zezwoleń wg zawartości alkoholu przedstawia się następująco:

Kategoria	Rok				
	2017	2018	2019	2020	Do 30.11.2021
Do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo	13	14	11	10	5
Powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu	10	10	11	8	5
Powyżej 18% zawartości alkoholu	7	8	9	6	5
Łącznie	30	32	31	24	15

Na terenie gminy Choroszcz w 2021 roku funkcjonowało 36 punktów sprzedaży napojów alkoholowych:

Lata	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych		
	ogółem	sklepy	lokale gastronomiczne
2017	39	30	9
2018	41	32	9
2019	35	27	8
2020	35	27	8
do 30.11.2021	36	28	8

Dane dotyczące zjawiska problemów alkoholowych na terenie Gminy Choroszcz, zanotowane w 2021 r. przez instytucje działające w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Z Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Choroszczy uzyskano następujące dane:

M-GOPS w Choroszczy	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba rodzin objętych pomocą ogółem	269	245	231	178	151
Liczba osób w rodzinach z problemem alkoholowym	16	19	16	14	11

Rodzinom udzielono pomocy w formie zasiłków okresowych, celowych, pomocy rzeczowej oraz pomocy w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” (pomoc finansowa na zakup żywności i dożywianie dzieci w szkole).

M-GOPS w Choroszczy Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy	2017	2018	2019	2020	2021

w Rodzinie					
Liczba założonych „Niebieskich Kart”	42	47	51	33	26

Problem przemocy jest powiązany ze zjawiskiem uzależnień, dlatego też, istnieje potrzeba prowadzenia działań profilaktycznych łączących obie tematyki.

Posterunek Policji w Choroszczy poinformował o następujących zdarzeniach:

Posterunek Policji w Choroszczy	2019	2020	2021
Interwencje w związku ze spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych	Pouczenia: 17 Mandaty: 23 Skierowanie wniosków do sądu: 5	Pouczenia: 15 Mandaty: 25 Skierowanie wniosków do sądu: 2	Pouczenia: 5 Mandaty: 20 Skierowanie wniosków do sądu: 0
Interwencje w związku ze sprzedażą i podawaniem alkoholu nieletnim	0	0	0
Liczba zatrzymanych kierowców:	29	26	23
-po spożyciu alkoholu	8	7	2
-w stanie nietrzeźwości	21	18	21
Liczba nietrzeźwych nieletnich	7	6	0
Liczba zatrzymań do wytrzeźwienia w Pomieszczeniu dla Osób Zatrzymanych lub Izbie Wytrzeźwień	23	17	50
Działania edukacyjne w zakresie profilaktyki uzależnień	0	0	2
Liczba przestępstw naruszających przepisy ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	5	2	10

Z Punktu Konsultacyjnego Uzależnień w Choroszczy uzyskano następujące informacje:

Punkt Konsultacyjny Uzależnień	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba osób uzależnionych korzystających z porad	119	112	168	106	60
Liczba konsultacji dla osób uzależnionych	180	172	270	137	86
Liczba osób współuzależnionych korzystających z porad	20	22	30	74	108
Liczba konsultacji dla osób współuzależnionych	52	56	58	119	200
Liczba konsultacji dot. problemu przemocy	6	4	5	4	3

Konsultacje w Punkcie Konsultacyjnym Uzależnień dotyczyły następujących tematów:

- informowanie o możliwości podjęcia leczenia w placówkach odwykowych i motywowanie do podjęcia leczenia,

- udzielanie wsparcia po odbytych leczeniu,
- udzielanie wsparcia i pomocy członkom rodzin osób uzależnionych i osobom współuzależnionym,
- udzielanie wsparcia osobom doznającym przemocy,
- udostępnianie materiałów edukacyjnych i informacyjnych osobom stosującym przemoc na temat konsekwencji stosowania przemocy.

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

Miejsko – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba wniosków o wszczęcie postępowania w związku z podejrzeniem nadużywania alkoholu i innych środków odurzających	22	36	28	17	23

Znaczną grupę ryzyka w zakresie używania alkoholu i narkotyków stanowią ludzie młodzi. Odnosząc się do skutków, jakie może wywoływać nadmierne spożycie środków psychoaktywnych, należy podejmować wszelkie działania mające na celu edukację młodzieży o negatywnych skutkach picia alkoholu i używania narkotyków, papierosów, dopalaczy.

Szkody zdrowotne wywołane alkoholem nie ograniczają się tylko do szkód występujących u osób uzależnionych lub nadużywających alkoholu, ale dotyczą także członków rodzin i osoby żyjące w otoczeniu osoby z problemem uzależnienia. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych: zakłócenia porządku i bezpieczeństwa publicznego, przemoc w rodzinie, przestępczość, wypadki drogowe, bezrobocie, ubóstwo. W związku z powyższym, działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony samorządu lokalnego.

#### IV. Cel i założenia Programu.

Głównym celem Programu jest zapobieganie powstawaniu zachowań patologicznych związanych z uzależnieniami, poprzez wzmoczoną edukację, kreowanie świadomości społecznej, promowanie pozytywnego postrzegania postaw trzeźwościowych i prozdrowotnych oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Cel główny realizowany jest zgodnie z koncepcją określoną w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021 – 2025 w następujących obszarach:

- 1) Profilaktyki uniwersalnej – adresowanej do wszystkich mieszkańców gminy Choroszcz bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych,
- 2) Profilaktyki selektywnej – adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych,
- 3) Profilaktyki wskazującej – adresowanej do grup lub osób, które demonstrują wczesne symptomy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia – reedukacja szkód.

Cele szczegółowe:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć

sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;

- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13<sup>1</sup> i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 4<sup>1</sup> ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmuje działania zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego, ponoszenie kosztów z tym związanych oraz kosztów innych działań Komisji.

Cele szczegółowe są zgodne z kierunkami działań określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, dostosowane są do potrzeb lokalnych oraz zostały oparte o cele zawarte w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021 – 2025.



Cel szczegółowy	Zadanie	Wskaźnik osiągnięcia celu	Termin
<b>I.</b> <b>Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.</b>	Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego Uzależnień – poradnictwo dla osób uzależnionych i ich bliskich. W ramach realizacji zadania zapewniony będzie personel do obsługi Punktu oraz warunki lokalowe zapewniające osobom zgłaszającym się dyskrecję i poczucie komfortu psychicznego.	-liczba osób -liczba udzielonych porad	cały rok
	Organizowanie i finansowanie szkoleń dla członków Miejsko – Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, grup zawodowych oraz specjalistów zajmujących się problemem uzależnień.	-liczba szkoleń -liczba przeszkolonych osób	cały rok
	Wspieranie placówek leczenia uzależnienia od alkoholu w celu efektywnej realizacji programów psychoterapii uzależnienia i współuzależnienia dla mieszkańców Gminy Choroszcz poprzez: dofinansowanie kształcenia i doskonalenia zawodowego pracowników placówek lecznictwa odwykowego, doposażenie placówki, zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów.	wysokość środków finansowych	cały rok
<b>II.</b> <b>Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.</b>	Prowadzenie dla mieszkańców gminy Choroszcz nieodpłatnych porad psychologicznych, prawnych oraz terapeutycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz rozwiązywania problemów uzależnień.	-liczba osób -liczba udzielonych porad	cały rok
	Prowadzenie poradnictwa indywidualnego lub grup terapeutycznych dla ofiar przemocy domowej.	-liczba osób -liczba udzielonych porad	cały rok
	Prowadzenie poradnictwa indywidualnego lub grup terapeutycznych dla sprawców przemocy domowej.	-liczba osób -liczba udzielonych porad	cały rok
	Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Gminie Choroszcz.	liczba osób objętych pomocą	cały rok
	Motywowanie osób uzależnionych do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego.	liczba osób	cały rok

	Kierowanie osób uzależnionych na badanie przez biegłego lekarza psychiatrę i biegłego psychologa w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia i ustalenia leczenia.	liczba osób	cały rok
	Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w celu orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.	liczba wniosków złożonych do Sądu Rejonowego	cały rok
<b>III.</b> <b>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.</b>	Wspieranie bieżącej działalności świetlic opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych i problemem przemocy w rodzinie.	-liczba świetlic -liczba dzieci	cały rok
	Prowadzenie kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych jako formy pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.	-liczba placówek -liczba dzieci	cały rok
	Wspieranie szkolnych programów profilaktycznych adresowanych do uczniów z możliwością zakupu niezbędnych materiałów i artykułów oraz organizacja i finansowanie zakupu spektakli teatralnych z zakresu profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży.	-liczba placówek oświatowych -wysokość środków finansowych -liczba spektakli -liczba uczniów	cały rok
	Rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych poprzez: a) Organizację spotkań z specjalistami w zakresie uzależnień behawioralnych w szkołach; b) Prowadzenie kampanii edukacyjnych mających na celu informowanie dzieci i młodzieży o konsekwencjach nadmiernego korzystania z komputerów oraz innych podobnych urządzeń oraz ich wpływie na zdrowie, w tym zdrowie psychiczne.	-liczba spotkań -wysokość środków finansowych	cały rok
	Wspieranie organizacji lokalnych inicjatyw związanych z rozwijaniem integracji rodzinnej oraz środowisk lokalnych (m.in. koncerty, spotkania, zawody, turnieje, konkursy, festyny itp.) dla mieszkańców gminy Choroszcz (zarówno, dzieci i młodzieży, jak i osób dorosłych), promujących zdrowy styl życia wolny od nałogów, alternatywne formy spędzania czasu wolnego oraz podstawowe zasady bezpieczeństwa.	-liczba imprez -liczba uczestników	cały rok cały rok
	Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych (m. in. broszur, ulotek, plakatów) oraz gadżetów z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy i bezpieczeństwa.	ilość materiałów	cały rok

	Organizowanie akcji i działań na rzecz bezpieczeństwa w ruchu drogowym, przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach, uwzględniających wszystkich uczestników ruchu drogowego.	-liczba akcji -liczba osób	cały rok
	Prowadzenie lokalnych i ogólnopolskich kampanii profilaktycznych i edukacyjnych uwzględniających problematykę uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz promocji zdrowego stylu życia.	-liczba akcji -liczba osób	cały rok
	Prowadzenie lub dofinansowanie szkolnych oraz pozaszkolnych zajęć sportowych i rekreacyjnych, w tym: a) Wspieranie działań lokalnych klubów sportowych oraz stowarzyszeń i fundacji organizujących zajęcia sportowe i rekreacyjne; b) Wspieranie działań podmiotów prowadzących zajęcia artystyczne, taneczne lub hobbystyczne; c) Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych realizowanych na rzecz dzieci i młodzieży; d) Wspieranie inicjatyw lokalnych zmierzających do organizacji dla dzieci i młodzieży alternatywnych form spędzania wolnego czasu; e) Organizowanie w okresie ferii zimowych i wakacji letnich różnych form stacjonarnego oraz wyjazdowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży; f) Tworzenie miejsc rekreacyjno – sportowych przeznaczonych dla dzieci i młodzieży.	-liczba akcji -liczba osób -wysokość środków finansowych	cały rok
<b>IV.</b> <b><i>Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.</i></b>	Wspieranie stowarzyszeń i instytucji, które realizują zgodnie ze swoim statutem szczegółowe zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.	wysokość środków finansowych	cały rok
	Dofinansowanie zakupu nagród, artykułów biurowych, spożywczych i materiałów informacyjno-edukacyjnych, bieżących napraw, remontów, zakupu niezbędnego wyposażenia, opłat za media, niezbędnych do realizacji szkoleń, zajęć, konkursów, zawodów sportowych i innych imprez, zakup prenumerat i literatury o tematyce ściśle powiązanej z problemem uzależnień, profilaktyki oraz promocji zdrowego stylu życia.	wysokość środków finansowych	cały rok
	Wspieranie organizacji imprez integracyjno – kulturalnych oraz rekreacyjno – sportowych, których celem jest propagowanie idei trzeźwości oraz zdrowego stylu życia i zmiany struktury spożywania napojów alkoholowych. Zakup materiałów i usług w celu realizowania zadania.	-liczba imprez -liczba osób	cały rok
	Finansowanie działalności Miejsko – Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (wynagrodzenie członków Komisji, zakup materiałów biurowych i innego wyposażenia niezbędnego do realizacji zadań).	wysokość środków finansowych	cały rok

<b>V.</b> <i>Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży (art. 13<sup>1</sup> i 15 ustawy) oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.</i>	Prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców i właścicieli sklepów oraz lokali, w których prowadzi się sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.	-liczba działań -liczba sprzedawców	cały rok
	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	liczba interwencji	cały rok
	Występowanie do sądu w charakterze oskarżyciela publicznego.	liczba spraw	cały rok
	Przeprowadzanie kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży.	liczba kontroli	cały rok
	Zwiększenie nadzoru nad punktami prowadzącymi sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.	liczba dodatkowych kontroli	cały rok
	Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych - zgodność lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	liczba wniosków	cały rok
<b>VI.</b> <i>Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.</i>	W przypadku utworzenia centrum integracji społecznej finansowanie funkcjonowanie CIS proporcjonalnie do liczby osób uzależnionych od alkoholu, biorących udział w oferowanych przez nie zajęciach integracyjnych.	-liczba uczestników -liczba osób, które ukończyły realizację Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego -wysokość środków finansowych	cały rok
<b>VII.</b> <i>Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych polegająca na podejmowaniu czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, ponoszenie kosztów z tym związanych oraz kosztów</i>	Motywowanie osób do podjęcia leczenia odwykowego.	liczba osób	cały rok
	Udzielanie informacji o sposobach i miejscach uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów uzależnień.	liczba udzielonych informacji	cały rok
	Kierowanie do sądu wniosków w sprawie orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.	liczba wydanych opinii	cały rok
	Wydawanie opinii w przedmiocie zgodności z uchwałami Rady Miejskiej w Choroszczy w zakresie lokalizacji i limitów punktów sprzedaży alkoholu.	liczba wniosków	cały rok

<i>innych działań Komisji.</i>			
--------------------------------	--	--	--

## V. Zasoby służące realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na terenie Gminy Choroszcz.

Do prowadzenia działalności profilaktycznej i naprawczej z dziedziny uzależnień przyczynić się mogą:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) Urząd Miejski w Choroszczy,
- 3) Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy,
- 4) Punkt Konsultacyjny Uzależnień w Choroszczy,
- 5) Samodzielny Publiczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej im. dr. Stanisława Deresza w Choroszczy,
- 6) Komisariat Policji w Łapach – Posterunek Policji w Choroszczy,
- 7) Klub Abstynenta „Wolność” w Choroszczy,
- 8) Ośrodek Terapii, Leczenia i Rehabilitacji Uzależnień Stowarzyszenia „MONAR” w Zaczerlanach,
- 9) Miejsko – Gminne Centrum Kultury i Sportu w Choroszczy,
- 10) świetlica opiekuńczo – wychowawcza,
- 11) placówki oświatowe,
- 12) kluby sportowe,
- 13) Parafia Rzymskokatolicka p. w. św. Jana Chrzciciela i św. Szczepana Męczennika w Choroszczy,
- 14) Parafia Prawosławna p. w. Opieki Matki Bożej w Choroszczy,
- 15) organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego działające na terenie gminy Choroszcz.

## VI. Źródła finansowania.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie gminy Choroszcz realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy, w ramach środków finansowych planowanych w budżecie gminy Choroszcz, stanowiących dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – rozdział 85 154. W ramach rozdziału na rok 2022 zaplanowana została kwota 220.000 zł. Finansowanie przeciwdziałania uzależnieniom, przewidziano również w rozdziale 85 153 – zapobieganie narkomanii. W ramach tego rozdziału, przewidziano wydatki na kwotę 19.200 zł.

Na realizację zadań określonych w Programie będą również przeznaczone środki pochodzące z tytułu opłat od napojów alkoholowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

## VII. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie gminy Choroszcz.

Realizatorem zaplanowanych działań jest Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy przy współpracy z Urzędem Miejskim w Choroszczy. Zadania Programu mogą być wykonywane przez wyżej wymienionych realizatorów bądź przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 *Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*, prowadzące działalność statutową w danej dziedzinie, wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert albo w trybie określonym w art. 19a *Ustawy*, o której mowa.

## VIII. Zasady wynagradzania członków Miejsko – Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ustala się zryczałtowane wynagrodzenie, za każdy udział w pracach Komisji, w wysokości:

- a) dla Przewodniczącego GKRPA w wysokości – 200 zł,
- b) dla Członków GKRPA w wysokości – 160 zł.

Poprzez posiedzenie rozumie się również udział członków Komisji w kontrolach punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

## Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4<sup>1</sup> ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021r., poz. 1119 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020r., poz. 2050 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem narkomanii. Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13<sup>1</sup> i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Według art. 4<sup>1</sup> ust. 2 cytowanej ustawy, realizacja ww. zadań prowadzona jest w formie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii uchwalonego przez radę gminy. Program jest kontynuacją zadań realizowanych w gminie Choroszcz z lat poprzednich. Określa on lokalne propozycje działań w zakresie zadań własnych, obejmujących profilaktykę oraz minimalizację szkód społecznych, wynikających z uzależnień oraz związanych ze zjawiskiem przemocy.

Program jest adresowany do całej społeczności mieszkańców gminy Choroszcz, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych, osób współuzależnionych, do osób z grup ryzyka, do dzieci i młodzieży, w tym zagrożonych uzależnieniami behawioralnymi, a także osób zajmujących się problemami alkoholowymi zawodowo.

Głównym zadaniem programu jest stworzenie warunków służących zmniejszaniu szkód społecznych i ekonomicznych związanych z uzależnieniami, w tym behawioralnymi, a także zapobieganiu marginalizacji i wykluczeniu społecznemu uzależnionych i współuzależnionych mieszkańców gminy Choroszcz. Na realizację zadań są przeznaczane środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które określa plan finansowy opracowany na dany rok. Zgodnie z art. 18<sup>2</sup> ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane będą jedynie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i nie mogą być przeznaczone na inne cele. Kwota środków finansowych nie wykorzystana w danym roku budżetowym powinna zwiększyć pulę środków przeznaczonych w następnym roku na realizację gminnych programów. Gminny Program na rok 2022 został opracowany zgodnie z ww. obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie gminy.

W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Choroszcz na rok 2022 jest zasadne.